

Celoroční tematický plán ŠD

2025/26 (pro I – V. oddělení ŠD)

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků zájmového vzdělávání (dále jen ZV) která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce.

Činnosti navazují na školní vyučování a jsou přizpůsobené věku a potřebám účastníků ZV.

Výchovné složky se střídají tak, aby převládala rekreační forma práce.

Při všech činnostech je nutné dbát především na bezpečnost účastníků ZV.

Činnost školní družiny zahrnuje následující formy vzdělávání:

Je dána týdenní skladbou činností, které se každý den opakují. Jsou to zejména organizované aktivity zájmového a odpočinkového charakteru. Na každý den zařazena jedna zájmová činnost (výtvarná, pracovní, hudební, sportovní a pohybová a přírodovědná činnost), vše vychovatelka přizpůsobuje účastníkům ZV a momentálním okolnostem.

Odpočinková a rekreační činnost

klidové činnosti (poslech, četba, různé formy relaxace, individuální, spontánní hra)

- práce s dětskou knihou a časopisem, četba, poslech četby na pokračování
- hry rozvíjející smyslové vnímání
- posilování jemné motoriky
- rozvoj slovní zásoby a vyjadřování námětovými hrami
- tematické hry (rodina, zaměstnání...)
- jazykolamy, kvízy, hádanky, bludiště, soutěže
- tematické vycházky do přírody, sběr přírodnin
- navazování a upevňování přátelství, kamarádkých vztahů, snaha pomáhat druhým
- odpočinek na koberci, poslech CD relaxační hudba
- spontánní hry a zaměstnání
- stolní, společenské a tvořivé hry dle výběru účastníků
- libovolné kreslení na tabuli, mazací tabulku, vybarvování omalovánek

Pracovní a výtvarná činnost

- práce s přírodninami (různá semena, jeřabiny, šišky, kameny, žaludy, kaštiny, šípky...)
- práce s hlinou, výroba a zpracování slaného těsta
- recyklované výrobky – výrobky z PET lahví
- skládání a stříhání papíru – podzimní motivy
- tvoření s papírem (koláž, vytrhávání, výroba draka)
- malba – tempera, anilinové barvy, pastely
- tiskátka (bramborová tiskátka, molitan, houbička, prstové barvy)
- tematické kreslení

Hudebně-pohybová činnost

- dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla
- hudební hádanky
- hry na tělo (tleskání, pleskání, dupání)
- hry spojené s pohybem
- procvičování rytmu, rytmizace, melodizace
- poslech oblíbených písní, tanec

Sportovní činnost

- bezpečnost při sportu, plnění hygienických požadavků
- tělovýchovné činnosti a soutěže v relaxační třídě i venku
- pohybové hry v přírodě, na zahradě
- míčové hry, nácvik správného házení a chytání míče
- závodivé hry družstev i jednotlivců
- sportovní chování, hra fair play
- radost z pohybu, přirozený pohyb na čerstvém vzduchu
- míčové hry
- skákání „panáka“
- kolektivní sporty (kopaná, vybíjená, přehazovaná)

Přírodovědná činnost

- proměny přírody – pozorování, rozhovor o přírodě
- ochrana přírody, čistota kolem nás, vliv znečištění ovzduší na život
- příprava přírody, zvěře na zimu
- sázení a práce ve skleníku
- poznávání stromů a jejich plodů
- smyslové soutěže v poznávání ovoce a zeleniny
- práce s knihami, časopisy, atlasy, encyklopediemi
- poznávání jedlých a jedovatých hub
- svátek zvířat – povídání, encyklopedie

Příprava na vyučování

- seznámení účastníků s režimem dne ve ŠD, s vnitřním řádem ŠD
- orientace v prostorách školy, poznávání okolí školy
- bezpečná cesta do školy a ze školy, do jídelny, bezpečnost při pobytu v školní družině, na chodbách, školní kuchyňce, na školní zahradě a dopravním hřišti
- návyk udržovat si pořádek ve vlastních věcech (aktovka, penál, oblečení)
- zdraví, ochrana zdraví, základy první pomoci
- tematické hry a rozhovory, zdvořilostní návyky- oslovení, poděkování
- prohlubování vzájemné spolupráce mezi účastníky ZV, půjčování hraček, uklízení, pomoc navzájem

Příprava na oběd

- prohlubování hygienických návyků, použití WC, kapesníku
- základní pravidla společenských zásad správného stolování
- základy sebeobsluhy v jídelně
- čistota na jídelním stole, úklid stolu po obědě

Pravidelné měsíční činnosti

- Poučení o bezpečnosti před každou činností
- Využití cvičebny při nepřízní počasí
- Správná hygiena, stolování, společenské chování
- Pravidelný pobyt venku, odpočinková a rekreační činnost
- Tematické vycházky do přírody
- Posilování přátelských vztahů
- Ohleduplnost ke starším lidem a handicapovaným
- Ochrana životního prostředí
- Význam rodiny – stálá spolupráce s rodiči

Činnosti dle ročních období:

Plán je rozvržen do 4 bloků, orientovaný na krásy čtyř ročních dob: podzim, zima, jaro, léto.

Podzim

Září, říjen, listopad

Září – Máme nové kamarády

- Můj spoluúčastník – seznamovací hry za účelem poznávání se a upevňování nového kolektivu
- Moje škola – seznámení se zaměstnanci, prostředím a okolím školy
- Kamarádi kolem nás – žebříček hodnot, čím si kamarádi dělají radost, vzájemná pomoc, malujeme kamaráda, poznáváme kamaráda
- Vycházky do okolí školy – cesta do školy – základy bezpečnosti, orientace v obci
- Základy slušného chování – povídání v kruhu a společná tvorba pravidel soužití v ŠD
- Vzpomínky na prázdniny – výtvary
- Skládání z papíru
- Co dozrává v přírodě – povídání a tvoření na téma podzimní plody
- Adaptujeme se na školní prostředí, seznamujeme se s řádem ŠD, dodržujeme pravidla v kolektivu ŠD, rozvíjíme kladný vztah k učení, ke škole, ke spoluúčastníkům

Říjen – Barevný svět

- Přírodovědné vycházky – pozorování podzimních prací, poznávání přírodnin, pravidla chování v přírodě, rozvoj vztahu k přírodě, sběr přírodnin jako materiálu na tvoření
- Výrobky z přírodnin, hračky s bramborami – tiskátka, korále z šípku – zemědělské plodiny
- Chutě podzimu – podzimní ovoce a zelenina
- Výroba draků
- Barvy kolem nás – zapouštění podzimních barev
- Obtisk přírodnin (jablko, kukuřice, tráva, listy)
- Pobyt na čerstvém vzduchu – pohybové a míčové hry na hřišti
- Halloween, výroba strašidýlek z papíru, dýňové tvoření
- **Den stromů 20. 10.** - tvorba vlastního stromu

Listopad – Pohádkový listopad

- **Období dušiček** – povídání o tradicích (srovnávání, jaké jsou u nás a jinde)
- **Svatý Martin** – pranostiky – zkoumáme, co nám říkají
- Podzimní výpravy do přírody, pozorování změn v přírodě, hry v terénu
- Ježci
- Listy (frotáž, obtisky)
- Těšíme se na Vánoce – výroba adventních kalendářů
- Rozvíjíme jemnou i hrubou motoriku ruky
- Barvy podzimu v klovatině, frotáž
- Sušíme ovoce – křížaly
- Sběr kaštanů, žaludů a šípku – vyrábíme zvířátka a korále
- Otisky listů, koláže, tvoření s přírodninami
- Výroba krmítek pro zvířátka na zimu
- Didaktické hry – upevňujeme a procvičujeme znalosti
- Pranostiky, podzimní počasí
- **16. 11. Den poezie** – čteme a učíme se básničky
- Povídáme si – Jak se zvířátka připravují na zimu

Prosinec – *Těšíme se na Vánoce*

- Předzvěst Vánoc – čert, anděl a Mikuláš
- Adventní čas – čtení a povídání o svátečním čase, o tradicích, psaní dopisu pro Ježíška
- Vycházky do zimní přírody, zdobení vánočního stromku pro zvířátka
- Výroba vánočních přání a drobných dárků
- Vánoční posezení (rozdání dárků, poslech a zpěv koled, tradice Vánoc a jak je dodržujeme)
- Rozvíjíme estetické cítění, vkus i kulturní vnímání
- Upevňujeme tradice v období adventu
- Zkoušíme vánoční zvyky, zpíváme koledy
- Vyrábíme vánoční ozdoby, dekorace do oken (vločky, zvonečky)
- **Advent a Vánoce** – tradice, význam, zvyky, „jak to chodí jinde ve světě“
- Výzdoba třídy – výroba ozdob, vystřihujeme sněhové vločky
- Ježíškova pošta – dopis Ježíškovi
- Filmy s Vánoční tematikou
- Strom pro zvířátka – výroba jedlých ozdob pro zvířata

Leden–*Zima je tu*

- Zážitky z Vánoc, novoroční předsevzetí
- Sněhuláci stokrát jinak
- Sníh, led a mráz – zimní čas, besedujeme o bezpečnosti při hrách, zimních sportech, jak předcházet úrazům, připomínáme si, jak se správně oblékat
- Přírodovědné vycházky – hledáme stopy zvířat, povídáme si, jak zvířátka přežívají zimu
- Krmítka pro ptáčky
- Stolní hry (šachy, dáma, domino)
- Upevňujeme mezilidské vztahy
- Stopy zvěře a ptáků ve sněhu
- **10.1. Mezinárodní den tuleňů, lachtanů a velryb** – kreslíme, vyprávíme, zjišťujeme informace
- Hry na sněhu, koulovaná
- Malujeme zimní krajinu

Únor – *Ve zdravém těle zdravý duch*

- Bacily útočí, aneb ve zdravém těle zdravý duch – povídání si o zdraví, otužování, hygieně
- Zdravý životní styl, zdravá výživa
- Zimní sporty
- Lidé kolem nás – naše rodina, blízcí a přátelé, výroba přáníček k Valentýnu
- Tradice masopustu – výroba papírových karnevalových masek
- Čím budu, až vyrostu – vyprávění, malba, pantomima
- Hry cvičící pozornost, postřeh a paměť (puzzle, piškvorky)
- Hry na sněhu a se sněhem
- Taneční a rytmické hry

Březen – Čteme rádi

- **Měsíc knihy**, besedování o oblíbených knížkách, návštěva knihovny v naší škole
- Kreslíme návrhy obalů knih, čteme úryvky z oblíbených knih
- Probouzí se jaro – pozorování změn v přírodě
- Loučení se se zimou
- První sněženky
- Povídáme si o chování na chodníku, na silnici, na přechodech
- Básničky s jarní tematikou, pranostiky o jaru
- Jarní výzdoba družiny
- **21.3. Mezinárodní den loutkového divadla** – hrajeme divadlo

Duben – Jarní nálada

- Jarní květiny, broučci (výtvarné zpracování)
- Jarní příroda – pozorování změn u rostlin, co právě kvete- práce s encyklopedií
- Jaro v lese – vycházky do přírody, hry na čerstvém vzduchu, hlasy ptáků
- Čteme, kreslíme a povídáme si o mláďatech v přírodě
- Učíme se chránit přírodu
- Upevňujeme poznatky o likvidaci a třídění odpadu
- **Oslava čarodějnic** – tradice, výroba čarodějnic
- 1.4. Den ptactva – návrat ptáků ze zimních krajin – poznáváme druhy (vlaštovka, jiříčka, čáp, špaček, kukačka)
- **Velikonoce** - Velikonoční pondělí , výroba kraslic, pomlázky, velikonočních zajíčků a kuřátek, velikonoční přání, velikonoční vystřihovánky
- Seznamujeme se s tradicemi Velikonoc
- **22.4. Den země** – povídáme si o ekologii, chráníme přírodu, učíme se třídit odpad, „co znamená slovo recyklace“

Květen – Moje rodina

- **15.5. Mezinárodní den rodiny** – vztahy v rodině, k rodičům, prarodičům, sourozencům, vzájemná pomoc
- **Den Matek** – dárečky a přání ke Dni matek, povídání o maminkách
- Stromy kvetou
- Kouzelné bylinky – na vycházkách do přírody se společně učíme rozeznat nejznámější léčivé bylinky, vyrobíme si vlastní herbář, povíme si, co jsme zjistili
- Práce s časopisy (křížovky, hádanky, sudoku)
- Motýli
- Malujeme na chodník
- Představení povolání rodičů – pozvat rodiče do družiny, hra na „řemesla“
- Vyrábíme rozkvetlé stromy, květiny, skládání z papíru

Červen – Hravé léto

- **Den dětí** – soutěže, malování na chodníky, skoky v pytli, zábavné odpoledne
- Výtvarné tvoření s letní tematikou – první letní plody, rozkvetlá louka
- Vycházky do přírody, hry v přírodě, orientace v terénu, výlet
- Lisujeme květiny, tvoříme obrázky
- Ovládání švihadel a obručí
- Osvojujeme si zásady fair-play a správného sportovního chování
- Besedování o prázdninách a letních sportech, o nebezpečích a nástrahách kolem nás, jak se jim vyvarovat (poučení o bezpečnosti)
- Hodnocení celého roku, rozloučení s družinou

Tematické okruhy ročního vzděl. programu:

Můj a tvůj domov

- Vyprávíme si o životě naší rodiny.
- Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas.
- Ptáme se, co kdo dělá v našich rodinách (kresba, malba, koláž).
- Popisujeme domy (byty), v nichž bydlíme, jejich zařízení.
- Stavíme dům ze stavebních dílů.
- Stavíme si ideální dům, v němž bychom chtěli v budoucnu bydlet.
- Zařizujeme si náš pokoj – nábytek a další vybavení vystřihujeme z barevných papírů, sestavujeme různé varianty a celek dokreslíme.

Škola

- Procházíme školou a představujeme si, že je bludištěm. Nakreslíme plán.
- Pátráme, co skrývají odborné učebny a kabinety naší školy.
- Zdobíme ŠD, vymýšlíme a kreslíme logo oddělení.
- Hledáme ve škole nebo v blízkém okolí „ukrytý poklad“.
- Povídáme si o cestě do školy a domů. Ptáme se na bezpečnost cesty.
- Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí – vycházka.
- Soutěžíme ve znalosti dopravních značek a předpisů.
- Vyrábíme dopravní značky.
- Na dvoře školy si hrajeme na policisty, chodce a cyklisty.
- Co nesmí chybět na našem kole?

Naše město a okolí

- Na vycházkách hledáme zajímavosti našeho města.
- Kreslíme a malujeme místa, kde je nám dobře, kam rádi chodíme.
- Společně výtvarně zobrazujeme naše město.
- Vymýšlíme, jak by mohlo vypadat ideální město
- Kreslíme mapu místa, kam chodíme na procházku.
- Stavíme naše město z kostek.
- Vyrábíme ozdobné předměty a výrobky z přírodnin. Použijeme k výzdobě družiny a školy.
- Hrajeme si na průvodce našeho města, popisujeme a ukazujeme, kudy se hosté dostanou k městskému úřadu, informačnímu středisku, poště, knihovně, ...
- Seznamujeme se s posláním těchto institucí – vycházky.

Rodina a přátelé

- Besedujeme o tom, co očekáváme od rodičů – a co oni od nás (jaké mají povinnosti rodiče, jaké my).
- Představujeme povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme a kreslíme.
- Povídáme si o našich prarodičích.
- Jak se nazývají příbuzní naší rodiny (kdo je bratranec, švagr, strýc...)
- Pokoušíme se sestavit rodokmen naší rodiny.
- Besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky a tatínkové, kreslíme, čím se doma zabývají, co pro nás dělají atd.
- Vyrábíme dárky pro radost maminkám a tatínkům.
- Sestavujeme Pravidla přátelství pro družinu – pravidla soužití, žebříčky hodnot.
- Hrajeme si scénky na téma: Čím si kamarádi dělají radost.
- Hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda, vysvětlujeme, proč je naším kamarádem.
- Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, hračky, uklízíme si školní tašky.
- Nejsme všichni stejní – uvědomujeme si, v čem a jak jsou znevýhodněni někteří lidé (psychicky či tělesně).
- Zkoušíme se dorozumět jen odezíráním, abychom se vcítili do situace neslyšících lidí.
- Cvičíme hmat (poslepu určujeme předměty, které jsme vložili pod deku – hra: Co je pod dekou?).
- Orientujeme se v prostoru – zkoušíme na hřišti dojít poslepu k cíli.
- Zkoušíme poslepu namalovat jednoduchý obrázek na tabuli – hra: Slepý malíř.
- Povídáme si o jiných národech, zemích. V čem se národy liší, v čem jsou obyvatelé jiných zemí jiní než my.

Zásady slušného chování

- Besedujeme o „kouzelných“ slovech (děkuji, prosím, omlouvám se) a jejich významu, vymýšlíme si drobné příběhy, v nichž tato slovíčka hrají významnou roli.
- Hrajeme si a učíme se správně zdravít, podat ruku, požádat o něco, poděkovat, zeptat se, zda je volné místo v restauraci...
- Povídáme si, čím můžeme druhého potěšit – dárkem, pochvalou, chováním, úsměvem.
- Denně si uvědomujeme, že se máme chovat slušně a laskavě.
- Besedujeme o tom, jaké chování očekávají dívky od chlapců – a chlapci od dívek, jaké děti od dospělých – a naopak.
- Na příkladech si připomínáme vhodné a nevhodné chování v dopravních prostředcích, na silnicích, hovoříme o následcích dopravní nekázně.
- Na vycházce zdokonalujeme a procvičujeme chování na chodníku, na silnici, na přechodech...
- Cvičíme a hodnotíme naše správné stolování ve školní jídelně.

Svátky, oslavy a významné dny

- Seznamujeme se se jmény v kalendáři, zjišťujeme, kdy mají spolužáci svátek i narozeniny. Povídáme si o oslavách, dárkách.
- Advent – vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si v knížkách o Vánocích, vyprávíme si o smyslu adventní doby.
- Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly.
- Vyprávíme si o vánočních zvycích, které se dodnes zachovaly, zvláště o těch, které dodržujeme v naší rodině. Učíme se koledy a básničky.
- Vyrábíme vánoční ozdoby z papíru, šišek, ořechových skořápek a jiných přírodnin.
- Zdobíme perníčky, modelujeme figurky ze slaneého nebo vizovického těsta.
- Vytváříme betlém.
- Valentýn – vyrábíme srdíčka pro toho, koho máme rádi.
- Velikonoce – čteme o národních zvycích spojených s jarem.
- Malujeme a zdobíme kraslice (batikou, polepováním, voskem...).
- Zdobíme družinu a okna symboly Velikonoc (kreslíme, vystřihujeme).
- Vyrábíme pomlázky, vrkoče. Učíme se písničky o jaru, koledy, říkadla.
- Den dětí – povídáme si o významu tohoto dne. Plánujeme, jak ho oslavíme.

Chráníme životní prostředí

- Pozorujeme čistotu a úpravu okolí. Co a jak by se dalo zlepšit?
- Odpovídáme v kvizu na téma: Co do lesa nepaří?
- Vytvoříme plakát ke Dni Země, besedujeme o tomto svátku.
- Pomáháme při úklidu okolí školy a družiny.
- Třídíme odpad do kontejnerů (nejsme líní). Sbíráme papír.
- Besedujeme o tom, jak člověk škodí, nebo prospívá lesu.
- Vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě.

Poznáváme své tělo

- Z encyklopedií zjišťujeme zajímavosti o lidském těle.
- Na arch balícího papíru obkresluje postavu jednoho z nás a do obrysu popisujeme názvy částí těla a dokresluje nejdůležitější orgány.

Péče o zdraví

- Vypravujeme si i otužování a zdravém životním stylu.
- Zjišťujeme, jak správně relaxovat a odpočívat (tělesně a psychicky).
- Kontrolujeme běžnou denní hygienu (čistotu rukou), čistotu oděvu a jeho vhodnost.
- Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu.
- Ujasňujeme si hygienické zásady při kašlání, kýchání, použití WC, stolování atd., upozorňujeme se vzájemně na prohřešky.
- Povídáme si o péči o náš chrup, o prohlídce u zubaře.
- Sestavujeme desatero zásad zdravé výživy.
- Kreslíme ovoce a zeleninu.
- Sestavujeme zdravý týdenní jídelníček a doplňujeme ho kreslenými nebo, vystřiženými obrázky.
- Vystřihujeme obrázky různých jídel (z časopisů a letáků), rozdělujeme je na zdravá a méně zdravá, tvoříme koláže, které vystavíme na nástěnku.
- Tvoříme plán společného denního stravovacího a pitného režimu.
- Vyprávíme si o režimu dne při léčení doma na lůžku.
- Povídáme si o tom, jak pečovat o své zdraví, zacházet s léky, co je to respirační doba léků atd.
- Učíme se ošetřovat jednoduchá zranění.
- Hrajeme si na lékaře a pacienta. Nebojíme se návštěvy ordinace.
- Sbíráme a sušíme nejznámější léčivky v našem okolí, vysvětlujeme si, jaké mají účinky.
- Poznáváme nebezpečné a jedovaté rostliny.
- Ptáme se, co nám může uškodit (neznámá zvířata, lidé apod.).
- Učíme se telefonovat – oznámit úraz, přivolat pomoc.
- Učíme se používat lékárníčku a zásadám první pomoci.

Tělesné aktivity

- Chodíme do přírody, na dětské a školní hřiště.
- Při pobytu na dvoře školy hrajeme pohybové a míčové hry.
- Prohlubujeme si znalosti o živé a neživé přírodě.
- Při vycházkách překonáváme přírodní překážky, pro naše hry, využíváme přírodní prostředí.
- Hrajeme hry propojující tělesnou zdatnost s rozvojem paměti, orientací v přírodě atd.
- Při vycházkách do zimní přírody sledujeme stopy zvířat na sněhu.
- Soutěžíme, kdo nejrychleji (nejdokonaleji) postaví sněhuláka.
- Závodíme v hodu koulí na cíl, do dálky apod.
- Do sněhové plochy vyšlapáváme obrazy, bludiště, kde se honíme.
- Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování.
- Nacvičujeme vybíjenou a kopanou na hřišti.
- Hrajeme si na rozhodčí – jsme objektivní, víme, co je „fair play“.

Roční období

- Besedujeme o ročních obdobích – sledujeme změny v přírodě, život zvířat, vztahy zvířat.
- Soutěžíme v získaných znalostech o přírodě.
- Čteme si o přírodě a jejích proměnách.
- Vyrábíme koláže charakterizující jednotlivé měsíce (roční období).
- Učíme se písničky a básničky s přírodní tematikou.
- Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě a malujeme je.
- Soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle hmatu, vůně a chuti.
- Vyrábíme a pouštíme draky.
- Kreslíme určitý strom (krajinu) v jednotlivých ročních obdobích.
- Využíváme podzimní listy a plody pro koláže.
- Obtiskujeme listy – využíváme různé techniky výtvarné činnosti.
- Poznáváme houby (pracujeme s obrázky a atlasem).
- Učíme se nezeměnit jedlé za jedovaté, malujeme a popisujeme je.
- Vyrábíme jednoduchá krmítka, připravujeme „dobroty“ na vánoční strom pro zvířátka (jablka, mrkev, žaludy, kaštiny apod.).
- Na vycházkách pozorujeme jarní práce na poli a v zahradách.
- Kreslíme a malujeme první květiny.

Tento dokument byl projednán a schválen na pedagogické radě dne 27. 8. 2025 a nabývá platnosti od 1. 9. 2025.

V Pyšelicích dne 27. 8. 2025

Klára Pěkná
vedoucí vychovatelka

Mgr. Milena Prášková
ředitelka školy